

ustanovení námi navrhované, aby vykonatelný spis mohl býti zřízen též pod následky, že dlužník musí vydati věc, neb zajistiti pohledávku i nesouhlasím s názorem vysloveným v důvodové zprávě, že oba tyto případy lze subsumovati pod ustanovení vyjádřené slovy »zjišťuje dluh na určité věci« a »povinnost zřídití nějaké právo«.

Motivy vládní bývají těžce přístupny i není důvodů, proč by se nemělo v zákoně samém jasně vysloviti to, co důvodová zpráva chce vysvětlovati.

Vládní návrh vypustil, nevím, zda zúmyslně, § 136. našeho návrhu, které přijal rakouský vládní návrh z r. 1911 v říšské radě již předložený, totiž, že může býti v knihách poznamenáno, že spis notářský jest vykonatelný, čímž umožní se vedení exekuce i na nástupce ve vlastnictví nemovitosti.

Rovněž tak pomínil vládní návrh § 6. našeho návrhu, aby v řízení sporném mohly i naši kandidáti zastupovati notáře tak, jak jest tomu u kandidátů advokacie.

Také nevzal vládní návrh zřetele na náš požadavek, aby jmenování notářem bylo podmíněno dosažením hodnosti doktorské, na kterémž požadavku musíme setrvati na tak dlouho, dokud táž podmínka platí u stavu advokátního, s nímž jsme a chceme býti úplně rovnocennými. (Pokračování.)

Dr. Josef Vavrouch:

Zrušte zemské desky!

Jsou různé potřebné změny práva knihovního, o jejichž naléhavosti svědčí hlasy, které se opět a opět ozývají z kruhu praktiků. Patří sem k. př. snahy, aby bylo zmírněno zaplňování dosavadních vložek a aby byl zmírněn kvapný vzrůst vložek nových, pak potřeba, aby byly do knih pozemkových zapsány veškeré nemovitosti, nutnost unifikace práva českého a slovenského.

Za velmi nutnou reformu považují zrušení zemských desk a jejich spojení s knihami pozemkovými.

Dokud odpisy z desk zemských patřily ku vzácnostem, nepadalo dotyčné zdoluhavé a obtížné řízení tolik na váhu.

Ale dnes pozemková reforma, právě v proudu se nacházející, vede k ustavičným odpisům jednotlivých parcel z desk zemských a jich přenášení do knih pozemkových. Dlužno považiti, že tato akce je vlastně teprve v počátcích, že bude vzrůstat, takže příval této těžké práce mají soudy a s nimi i praktičtí právníci teprve před sebou. A přece už dnes pocítujeme tyto obtíže dosti těžce.

Stačí jen nahlédnouti do takových knihovních spisů, aby se seznalo, co se tu práce vyplývá jenom proto, že desky zemské vůbec existují. Jsou nutna tři postupná soudní usnesení a sice:

1. zemského soudu, nařizující poznamenání odpisu a dodávající záležitost budoucímu knihovnímu soudu (pravidlem venkovskému soudu okresnímu), ke zřízení nových vložek;

2. nového soudu knihovního, nařizující zřízení nových vložek, v nich vklad práva vlastnického a vrácení spisů zemského soudu (deskového);

3. druhé usnesení zemského soudu, povolující konečné odepsání a výmaz poznámky ad 1.

Ku tíži tohoto řízení nutno dále započítati, že také manipulační práce soudní kanceláře se ztrojnásobuje, neboť všechna uvedená tři usnesení se musejí v plném znění vyhotoviti a pak stranám doručiti. Spisy se všemi přílohami a záhlavími prodělají (jinak zbytečnou) cestu od zemského soudu ku soudu knihovnímu a zase zpět, což znamená též zatěžování poštovního eráru, kdyžte porto se neplatí.

Dlužno též uvážiti, že další trvání zemských desk není v nynější právní soustavě zdůvodněno žádnou praktickou potřebou.

Velmi vážnou jest také další námitka proti deskám zemským toho obsahu, že po provedení pozemkové reformy obsah zemských desk tak jako tak sklesne na minimum.

A když tedy existence jejich působí stížení a tím i zdražení právního obchodu, budiž překážka tato odstraněna a to, čím dříve, tím lépe.

Rozpusťte zemské desky a přikázati jejich hlavní knihy okresním soudům, v jejichž obvodu leží nemovitosti, nemohlo by působiti žádných pozoruhodných obtíží. Na každý způsob by byly obtíže ty vyváženy velkou úsporou při námaze, času i nákladech v budoucnosti.

Zdůrazňuji opět, že hlavní prospěch z reformy této nastane jen při jejím rychlém provedení. Nesměla by tedy akce býti protahována tím, že by se k ní připojovaly jiné ještě otázky knihovního práva, které by vyžadovaly obsáhlejšího šetření. Bylo by nutno rozhodnouti se rychle a jednati.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Podnikatelé staveb zpracovávající skoupené stavivo na domy a tyto prodávající, provozují obchody a mohou si dáti firmu protokolovati.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 13. března 1923 R I 225/23 Obchodní soud v Praze Firm. 40/23.)

Podnikatelé staveb A & B utvořivše veřejnou obchodní společnost, opověděli firmu svou k zápisu do obchodního rejstříku, obchodní soud firmu zapsal a soud rekursní přes rekurs finanční prokuratury zápis potvrdil.

Dovolacímu rekursu finanční prokuratury, v němž tato uplatňuje zřejmou nezákonnost, nebylo vyhověno. Podnikatelé staveb opatřují si stavební materiál, tedy »zboží a jiné movité věci«, aby je v podobě stavby jimi provedené, tedy ve zpracovaném stavu, zcizili. Touto činností svou proto plně vyhovují čl. 271 č. 1 obch. zák. a dlužno tuto činnost podřaditi pod toto ustanovení. To tím více, když v zákoně se nevyžaduje — jak Randa a jiní toto ustanovení vykládají — že věc i při zcizení musí zůstatí movitou, a když se také nikterak nevyžaduje, by i zcizení bylo obchodem. Nemůže ovšem pak býti této kvalifikaci podnikatelů staveb jako kupců podle obch. zákona čl. 275 obch. z. na závalu.

Uvážili se pak dále, že se dle čl. 272 č. 1 obch. z. považuje za obchod převzetí movitých věcí k úpravě a zpracování pro jiné, provozuje-li se to po živnostensku, jen když provozování této živnosti přesahuje rozsah řemesla, bez ohledu na to, zda věc z úpravy a zpracování vzniklá zůstává věcí movitou nebo stává se věcí nemovitou, nutno i činnost zmíněných podnikatelů, byť i stavbu prováděli z materiálu jim dodaného, považovati za obchod.

To ovšem platí tím spíše, že není bráno v odpor, že by zmínění podnikatelé neprovozovali práce po živnostensku a že by jejich rozsah nepřevyšoval rozsah řemesla.

Nejde tu přece u činnosti firmy o smlouvy o nemovitosti již včas ujednání smlouvy tu jsoucí, nýbrž zřízení a podoba nemovitě věcí z věcí movitých záleží jedině o úpravě těchto. Vždyť jednotlivé součástky a materiál, pokud nejsou v budoucě sloučeny, nespádají pod věci nemovitě a proto není ani smlouva, jež má za předmět zpracování movitých věcí a sloučení jich v budovu, z nich teprve vzniklou, smlouvou podle čl. 275 obch. z., rovněž jako nemůže býti smlouvou o nemovitosti smlouva o dodání a postavení stroje (turbíny) v tovarně, ač se stroje spojením a nerozlučtelnou souvislostí s tovarnou stávají věcmi nemovitými. Uvedené úvahy platí i o dalším odvětví činnosti zmíněné firmy, totiž zřizování vodních turbin a vyplývá z těchto úvah, že zápisem firmy nebyl zákon porušen.

1. Ve společenské smlouvě společnosti s r. o. musí výlohy zakládací býti udány **ciferně** určitým nejvyšším obnosem. — 2. Cizozemská společnost akciová musí rejstříkovému soudu předložiti výkaz o přípuštění k provozování obchodů v tuzemsku i tehdy, když se účastní jen jako člen společnosti s ruč. obm. — 3. I při tuzemské společnosti s r. ob. musí všichni jednatele mítí bydliště v tuzemsku.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 24. ledna 1923 RI 1359/22. Obchodní soud v Praze Firm 11537/22.)

Rejstříkový soud vrátil odpověď firmy společnosti s r. ob. k opravě resp. doplnění smlouvy. Rekursní soud stížnosti nevyhověl.